

УТВЪРДИЛ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС
НА ДФ "ЗЕМЕДЕЛИЕ"
МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО,
ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ:

(Румен Порожанов)

(Решение на УС с Протокол № 139/12202/2019г.)

УКАЗАНИЯ

ЗА ПРИЛАГАНЕ НА СХЕМА НА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ

„ПОМОЩ ЗА СЪФИНАНСИРАНЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ПРЕМИИ ПРИ ЗАСТРАХОВАНЕ НА СЕЛСКОСТОПАНСКА ПРОДУКЦИЯ”

1. Правно основание

1.1. Чл. 28; параграф 3, б. „б” от Регламент (ЕС) № 702/2014 г., относно деклариране на някои категории помощи в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1857/2006 на Комисията;

1.2. Чл. 12, ал. 1, т. 2 и ал. 2, т. 1, букви “а” от Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП).

2. Целта на помощта

Насърчаване на малки и средни предприятия, земеделски стопани, отглеждащи плодове, зеленчуци, етерично-маслени култури и тютюн за доброволно застраховане на селскостопанска продукция срещу неблагоприятно климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, и други неблагоприятни климатични събития, посредством частично компенсиране на разходите за сключване на застрахователна полица.

3. Помощта се предоставя под формата на заплащане на застрахователни премии на земеделски стопани, отглеждащи плодове и зеленчуци, етерично-маслени култури и тютюн при застраховане на земеделска продукция.

4. Ползватели

4.1. Помощта се предоставя на малки и средни предприятия в растениевъдството (земеделски стопани), отговарящи на следните условия:

- да са регистрирани по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани;

- да отговарят на определението за малки и средни предприятия, съгласно чл. 2 в Приложение I от Регламент (ЕС) 702/2014¹;

- да не са предприятия в затруднено положение² по смисъла на чл. 2, т. 14 на Регламент (ЕС) № 702/2014 г.

¹ Член 2 Численост на персонала и финансови тавани при определяне на категориите предприятия Категорията на микро-, малките и средните предприятия (МСП) обхваща предприятията, в които работят по-малко от 250 души, чийто годишен оборот не надхвърля 50 млн. евро и/или чието годишно балансово число не надхвърля 43 млн. евро.

² Дефиниция за „предприятие в затруднено положение” означава предприятие, по отношение на което е изпълнено поне едно от следните обстоятелства:

(а) в случай на дружество с ограничена отговорност (различно от МСП, което съществува от по-малко от три години), когато повече от половината от записания акционерен капитал е изразходван поради натрупани загуби.

- да нямат изискуеми задължения към Държавен фонд „Земеделие“ (ДФЗ);
- да нямат изискуеми публични задължения към държавния бюджет.
- да не са в открито производство за обявяване в несъстоятелност или са обявени в несъстоятелност;

- да не са в производство по ликвидация.

4.2. Бенефициенти на помощта не могат да бъдат земеделски стопани отглеждани:

- овощни култури под 0.5 ха и срок на експлоатация на насажденията над 20 години;
- зеленчукови култури отглеждани в оранжерии под 0.1 ха;
- зеленчукови култури под 0.3 ха;
- етерично-маслени култури под 0.5 ха;
- тютюн под 0.1 ха.

4.3. Подпомагат се земеделски стопани, отглеждани плодове и зеленчуци, етерично-маслени култури и тютюн за застраховане на селскостопанска продукция срещу загуби, причинени от неблагоприятно климатично събитие³, което може да бъде приравнено на природно бедствие, и други неблагоприятни климатични събития.⁴

4.4. Подпомагането обхваща застраховане на следните видове култури:

А) Овощни:

- Семкови;
- Костилкови;
- Ягодоплодни;
- Черупкови;
- Южни;
- Десертно грозде.

Б) Зеленчукови:

- Полски;
- Оранжерийни.

В) Етерично-маслени култури

Г) Тютюн.

Такъв е случаят, когато приспадането на натрупаните загуби от резервите (и всички други елементи, които по принцип се считат за част от собствения капитал на дружеството) води до отрицателен кумулативен резултат, който надвишава половината от записания акционерен капитал. За целите на тази разпоредба „дружество с ограничена отговорност“ се отнася по-специално до видовете дружества, посочени в приложение I към Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (31), а понятието „акционерен капитал“ включва, когато е приложимо, премии от акции;

(б) в случай на дружество, при което поне част от членовете носят неограничена отговорност за дълговете на дружеството (различно от МСП, което съществува от по-малко от три години), когато повече от половината от капитала му, посочен в баланса на дружеството, е изразходван поради натрупани загуби. За целите на настоящата разпоредба „дружество, при което поне част от членовете носят неограничена отговорност за дълговете на дружеството“ се отнася по-специално до видовете дружества, упоменати в приложение II към Директива 2013/34/ЕС;

(в) когато предприятието е в процедура по колективна несъстоятелност или отговаря на критериите на националното право, за да бъде подложено на процедура по колективна несъстоятелност по искане на неговите кредитори;

(г) когато предприятието е получило помощ за оздравяване и все още не е възстановило заема или не е прекратило гаранцията, или е получило помощ за реструктуриране и все още е обект на план за реструктуриране;

(д) в случай на предприятие, което не е МСП и през последните две години:

- (i) съотношението задължения/собствен капитал на предприятието е било по-голямо от 7,5; както и
- (ii) съотношението за лихвено покритие на предприятието, изчислено на основата на EBITDA, е било под 1,0.

³ „неблагоприятно климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие“ съгласно чл. 2, параграф 16 от Регламент (ЕС) №702/2014 означава неблагоприятни метеорологични условия като слана, бури и градушка, замедяване, силен или проливен дъжд или тежка суша, които унищожават повече от 30 % от средната продукция, изчислена на базата на: а) предходния тригодишен период; или б) средното количество за три години, базирано на предходния петгодишен период, като от него се изключат най-високата и най-ниската стойност;

⁴ „неблагоприятни климатични събития“ означава неблагоприятни метеорологични условия, които не отговарят на условията, предвидени в член 2, параграф 16 от Регламент (ЕС) №702/2014.

5. Срок на прилагане: до 31.12.2020 г. (съгласно чл. 52 от Регламент (ЕС) № 702/2014), до изчерпване на финансовия ресурс.

6. Максимален интензитет на помощта:

Максималният интензитет (размер) на помощта е до **65 %** от стойността на застрахователната премия, при следните параметри:

Тарифно число – до **6 %**;

Сума на подпомагане на хектар – до **195 лв.**;

Размер на застрахователната премия – **300 лв./ха**;

Разликите над тези параметри се поемат от земеделския стопанин.

Дължимият данък, съгласно Закона за данък върху застрахователните премии (ЗДЗП) се заплаща изцяло от земеделския стопанин и не е елемент на подпомагане.

7. Приемливи разходи

Разходите за застрахователни премии по застрахователни полици, с които се компенсират щети, причинени от неблагоприятно климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, и други неблагоприятни климатични събития.

Покриват се разходи за застрахователни премии по застрахователни полици с включени едно или няколко застрахователни събития.

8. Бюджет:

8.1. Бюджет на помощта за 2019 г. е в размер на **1 500 000 лева**

8.2. Размерът на помощта за всяка година (годишен размер) се определя в годишния бюджет на ДФ „Земеделие“ и се предоставя след решение на Управителния съвет на ДФ „Земеделие“ в рамките на максималния бюджет.

8.3. При недостиг на ресурс за изплащане на средства по допустими за подпомагане бенефициери, средствата се изплащат след решение на УС.

9. Изисквания към застрахователната полица:

9.1. Не се покриват предварително извършени разходи за застрахователни премии, издадени преди издаване на удостоверението по т. 10.3. от ДФЗ.

9.2. Не се покриват разходите за застрахователни премии за едни и същи застрахователни рискове по полици с друг застраховател.

9.3. Покриват се само разходите за застрахователни премии по застрахователни полици, в които са включени застрахователни събития, посочени в т. 7. от настоящите указания.

9.4. Не се изисква, нито посочва вида и количеството на бъдещото селскостопанско производство.

9.5. Не се изисква, застрахователната полица да е в полза на ДФЗ.

9.6. Застрахователната премия се плаща разсрочено на две вноски, като първата е в размер на **35 %**, платима от земеделския стопанин, а втората вноска до **65 %** от премията, се изплаща от ДФЗ.

9.7. Плащането на ДФЗ не се обвързва с конкретна дата на падеж в полицата.

9.8. На подпомагане подлежат полици, в които е посочено, че влизат в сила от 24 часа на деня, в който е извършено плащането (00 часа на деня, следващ деня на извършеното плащане) от земеделския стопанин на сумата по първата вноска, представляваща **35 %** от премията, а не на постъпването при застрахователя на цялата дължима застрахователна премия. Не се допуска да се допълва условието за действие на полицата, че влиза в сила не по рано от извършване на проверка на място от застрахователя. Проверката следва да предшества издаването на полицата.

9.9. Неразделна част към застрахователния договор/полица е приложение с идентифицирани парцели на застрахованите култури, съответстващи на посочените в Удостоверението по т.10.3 от настоящите указания.

10. Начин на предоставяне и изплащане на помощта

10.1. Земеделските стопани подават заявление⁵ за подпомагане, генерирано от Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК), в териториалните структури на ДФЗ, по постоянния адрес на физическото лице или едноличния търговец или по седалището на юридическото лице и съпътстващи документи по образец. Кандидатства се лично или чрез упълномощено лице, след представяне на пълномощно по образец, изготвен от ДФЗ.

10.2. ДФЗ извършва проверка за верността на информацията, предоставена от кандидата за подпомагане, както и за спазването на изискванията за допустимост на заявлението и изчислява размера на подпомагането.

10.3. ДФЗ взема решение за одобрение на заявлението или прави отказ в срок до 10 работни дни от подаването му. Ако ДФЗ е одобрил подаденото заявление – издава удостоверение за одобрение за участие в помощта, с идентифицирани парцели по култури. На базата на издаденото оригинално удостоверение земеделските стопани сключват застрахователен договор/полиса със застрахователни компании, с които Фонда е сключил споразумения.

10.4. Земеделските стопани заплащат 35% от размера на застрахователната премия по банков път.

10.5. Земеделските стопани представят пред териториалната структура на ДФЗ оригинална полиса и платежен документ за извършено плащане на 35% от размера на застрахователната премия, след което сключват договор с Фонда.

10.6. Изпълнителният директор на ДФ „Земеделие“ делегира права на директорите на областните дирекции за сключване на договори в размер до 10 000 лв. включително, в ОД на ДФЗ по реда на чл. 11, ал. 1 от Устройствения правилник на ДФ „Земеделие“.

10.7. След окончателно подписване на договора от земеделския стопанин и от страна на ДФ „Земеделие“, по банкова сметка на застрахователната компания Фондът превежда до 65% от застрахователната премия в срок до 10 работни дни.

11. Взаимоотношения между ДФЗ и застрахователните компании.

11.1. ДФ „Земеделие“ отправя покана към застрахователните компании за участие в прилагането на схема на държавна помощ „Съфинансиране на застрахователни премии при застраховане на селскостопанска продукция“. В поканата са посочени основните параметри на помощта. ДФЗ и изявилите желание да участват в прилагането на помощта застрахователни компании сключват споразумение.

11.2. Споразуменията за участие по схемата между застрахователните компании и Фонда се сключват за една календарна година след решение на УС на ДФЗ за стартиране на схемата през съответната година.

В споразумението между Фонда и застрахователните компании се определят:

- условията за застраховане на земеделските култури;
- размера на застрахователните премии;
- условията за уреждане на претенции, включително принципа и начина на определяне размера на щетите;
- лимита на размера на помощта;
- реда и начина за извършване на проверка на изпълнението на споразумението за помощта и застрахователните договори;
- реда и условията за възстановяване на помощта при злоупотреба или надвнесени суми.

⁵ При спазване изискването на чл. 6, т. 2 от Регламент (ЕС) №702/2014, заявлението за помощ следва да съдържа поне следната информация:

- 1) наименованието и размера на предприятието;
- 2) описание на проекта или дейността, включително съответната начална и крайна дата;
- 3) местонахождението на проекта или дейността;
- 4) списък с допустимите разходи;
- 5) вида (безвъзмездна помощ, заем, гаранция, възстановяем аванс или друг вид) и размера на публичното финансиране, необходимо за проекта/дейността.

11.3. Застрахователните компании се задължават да уведомяват Фонда за всички настъпили промени и да предоставят информация по актуалността на полиците. Помощта се изплаща на застрахователните компании след сключване на договор между Фонда и земеделския стопанин.

11.4. ДФЗ упражнява контрол върху застрахователните договори/полице, по отношение на тяхното съответствие.

11.5. Контролните дейности включват проверка на документите в застрахователната компания, относно актуалността на застрахователните полице по сключените договори на земеделски стопани с Фонда.

11.6. Бенефициерите по схемата са длъжни да предоставят на представители на ДФЗ всички изискуеми документи и информация, свързани с предоставената помощ по схемата.

12. Документи за предоставяне на помощта

За предоставяне на помощта, земеделските стопани представят следните документи:

12.1. Заявление за подпомагане по образец по т. 10.1., генерирано от Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК). В заявлението се посочва вида на засадените култури и съответните хектари към датата на кандидатстване. Декларира се, че попадат в категория малки и средни предприятия; че не е предприятие в затруднено положение; че за същите застрахователни рискове, земеделския стопанин не е сключил застрахователна полица с друг застраховател;

12.2. извлечение от регистър по Наредба 3 от 1999 г., удостоверяващо актуална регистрация за земеделския стопанин (изготвя се служебно след проверка от служител на съответната ОД на ДФ "Земеделие");

12.3. разпечатка от проверка за наличие или липса на публични задължения към държавния бюджет, от официалната интернет страница на НАП. Проверката се извършва служебно към момента на представяне на застрахователна полица по т. 10.5. от настоящите указания;

12.4. решение на компетентния орган на управление на юридическото лице за ползване на помощта;

12.5. таблица за използваните парцели от ИСАК, удостоверяваща земеделските парцели, обработвани от съответния земеделски стопанин (изготвя се служебно след проверка от служител на съответната ОД на ДФ "Земеделие");

12.6. договор, сключен между земеделски стопанин и ДФ "Земеделие";

12.7. застрахователна полица/договор – оригинал. Неразделна част към застрахователния договор/полица е приложение с идентифицирани парцели на застрахованите култури, съответстващи на посочените в удостоверението по т.10.3 от настоящите указания;

12.8. платежен документ (оригинал), удостоверяващ извършено плащане по полицата по банков път.

12.9. пълномощно по образец, в случай на кандидатстване чрез упълномощено лице.

13. Контрол и отговорности

13.1. Териториалните структури на ДФЗ извършват проверки на място за установяване размера и състоянието на насажденията.

13.2. Териториалните структури на ДФЗ извършват последващи проверки на база получена информация от застрахователите по схемата. Проверката обхваща актуалността на издадените по схемата полице, дали са активни или анулирани, има ли промени по вече сключени полице.

13.3. При установени обстоятелства по т.13.1, различни от заявените, помощта се редуцира на база реално констатираните хектари.

13.4. При установени обстоятелства по т.13.2, различни от тези по сключените вече полице, помощта подлежи на връщане. Взemanето става изискуемо от датата на получаване на помощта, заедно със законната лихва от датата на получаването ѝ.

13.5. При уведомяване от страна на земеделския стопанин или застрахователя за настъпили промени по полците, помощта (или частта от помощта) подлежи на връщане. Вземането става изискуемо от датата на получаване на помощта.

13.6. ДФЗ може по всяко време да изисква информация и документи от земеделските стопани и застрахователите във връзка с доказването на правомерното използване на помощта.

14. Срокове на помощта

14.1. Срок за кандидатстване: от 18 март 2019 г. до 31 юли 2019 година.

14.2. Срок за представяне на застрахователни полици в отдели „ПСМП” на ОД на ДФ „Земеделие” – до 31 август 2019 година.

14.3. Срок за сключване на договорите между земеделските стопани и ДФ „Земеделие“: до 20 работни дни след представяне на застрахователните полици в отдели „ПСМП” на ОД на ДФ „Земеделие”, с изключение на случаите по т. 8.3. от настоящите указания.

14.4. Срок за изплащане на средствата: до 10 работни дни след сключване на договора между земеделския стопанин и ДФ „Земеделие“.

15. Спазване на правилата за държавни помощи

15.1. Помощта, съгласно тази схема е вид държавна помощ, предоставена при условията на правото на Европейския съюз.

15.2. Земеделски стопани, които не са малки или средни предприятия по смисъла на Регламент (ЕС) №702/2014 нямат право на помощта. При неизпълнение на това задължение помощта става изискуема и подлежи на връщане, заедно със законната лихва от датата на получаването ѝ.

15.3. Земеделски стопани, които са предприятия в затруднено положение по смисъла на Регламент (ЕС) №702/2014 нямат право на помощта. При неизпълнение на това задължение помощта става изискуема и подлежи на връщане, заедно със законната лихва от датата на получаването ѝ.

15.4. При спазване изискването за стимулиращ ефект (чл. 6, т. 2 от Регламент (ЕС) №702/2014 г.), работата по проекта или дейността, предмет на подпомагане с държавната помощ, не може да започне преди подаване на писмено заявление до предоставящия орган.

15.5. Помощта не трябва да възпрепятства функционирането на вътрешния пазар на застрахователни услуги. Помощта не трябва да е ограничена до застраховките, предоставени от едно застрахователно дружество или една група дружества и не трябва да е обвързана с условия за сключване на застрахователния договор със застрахователно дружество, установено в съответната държава-членка.

15.6. Земеделски стопани, които са предприятия - обект на неизпълнено разпореждане за възстановяване вследствие на предходно решение на Комисията, с което дадена помощ се обявява за неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар нямат право на помощта.

15.7. Земеделските стопани нямат право да ползват друго публично финансиране за заплащане на застрахователна премия (в съответствие с чл. 28 от Регламент № 702/2014 г.) за съфинансиране на застрахователна премия при отглеждане на плодове и зеленчуци, етерично-маслени култури и тютюн за периода, за който се подпомагат съгласно тази схема. Когато земеделският стопанин кандидатства за друго идентично публично финансиране, той уведомява Фонда. Подпомагането по реда на тази схема се прекратява от датата на получаване на друго публично финансиране. Публично финансиране означава, както средства от държавния бюджет, така и средства от бюджета на Европейския съюз, независимо от органа, който ги предоставя. В случай на двойно финансиране, настоящата помощ става изискуема и подлежи на възстановяване, заедно със законната лихва от датата на получаването ѝ.

15.8. С цел недопускане на превишаване на максималния интензитет на помощта, посочен в т. 6, се въвежда следния механизъм за контрол: преди първоначалната дата на прилагане на схемата за срока на нотификация 2015-2020 г., от страна на Министерство на земеделието, храните и горите (МЗХГ) е изисквана официална информация от компетентните дирекции в МЗХГ, прилагащи схеми и мерки за подпомагане с публични средства, предвидено

ли е финансиране на застрахователни премии. При кандидатстване за помощта, бенефициерът декларира ползването на друго идентично публично финансиране.

15.9. При подпомагане при условията на тази схема не се допуска промяна както по отношение на субектите, които се подпомагат, така и по отношение на субектите, на които се изплащат паричните средства. Договорът между Фонда и земеделския стопанин не може да се променя по отношение на страни по договора, включително не са допустими прехвърляния на права и задължения по него.

15.10. Публикуване и информация

Във връзка изпълнение на изискванията на чл. 9 от Регламент 702/2014 г. Публикуване и информация, и към настоящия момент на уебсайта на МЗХГ се поддържа актуален списък на държавните помощи, съдържащ информация за видовете помощи, период на подпомагане, правно основание, цел, форма и интензитет на помощта, както и препращане към официалния уебсайт на Комисията, където са публикувани всички държавни помощи (обобщена информация, в случаите на помощи освободени от нотификация, или решенията на ЕК относно съвместимостта с правилата за държавни помощи).

На уебсайта на предоставящия орган на държавни помощи в земеделието - Държавен фонд „Земеделие“ се публикуват указания за прилагане на всички държавни помощи в земеделието, попадащи в обхвата на груповото освобождаване, минималните помощи и други данни, необходими за наблюдението и прозрачността на държавните помощи.

15.11. Наблюдение

Във връзка с изпълнение на изискванията на чл. 13 от Регламент 702/2014 г. Наблюдение, за поддържане на подробни записи с информация и подкрепяща документация, чрез която може да се установи изпълнението на всички условия, определени в регламента, в МЗХГ се съхранява официална документация и информация относно изпратените уведомления до Европейската комисия, решенията на ЕК за схемите за държавна помощ, помощите, попадащи в обхвата на групово освобождаване, минималните помощи и други данни, необходими за наблюдението и прозрачността на държавните помощи.

Подробните записи с информация и подкрепяща документация, чрез които може да се установи изпълнението на всички условия, определени в Регламент (ЕС) №702/2014 г. се съхраняват за период от 10 години от датата на предоставяне на последната помощ по схемата за помощ.

В ДФ „Земеделие“ се съхраняват документите по т. 12 от настоящите указания за предоставяне на помощта.

15.12. В съответствие с чл. 10 от Закона за държавните помощи, ДФ „Земеделие“ е администратор по помощта, в частта по прилагането и предоставянето ѝ.

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР:

ЖИВКО ЖИВКОВ